

Opgave 3 Veranderingen van de positie van vrouwen

Bij deze opgave horen tabel 1 en 2 uit het bronnenboekje.

Inleiding

De positie van vrouwen is in veel landen op verschillende maatschappelijke terreinen de laatste decennia sterk verbeterd. Jaarlijks meet het World Economic Forum met de Global Gender Gap Index de verschillen tussen vrouwen en mannen op een aantal maatschappelijke terreinen in heel de wereld. Zie tabel 1.

Tabel 2 maakt inzichtelijk hoe vrouwen in de Tweede Kamer zijn vertegenwoordigd vanaf 1956.

Gebruik tabel 1.

- 2p 7 Beredeneer of het verschil in score op terrein van onderwijs en op het terrein van economische participatie overeenkomt of strijdig is met het model van de individualistische prestatiesamenleving. Betrek in je antwoord de meritocratische gedachte die ten grondslag ligt aan het model van de individualistische prestatiesamenleving.

Verschillende sociaalwetenschappelijke benaderingen zullen elk een andere verklaring geven voor het achterblijven van de economische participatie van vrouwen in Nederland.

- 2p 8 – Welke verklaring geeft de constructivistische benadering voor ongelijkheid tussen mannen en vrouwen?
– Geef een voorbeeld van een constructivistische verklaring van het achterblijven van de economische participatie van vrouwen.
- 2p 9 – Welke verklaring geeft de marxistische benadering voor ongelijkheid tussen mannen en vrouwen?
– Geef een voorbeeld van een marxistische verklaring van het achterblijven van de economische participatie van vrouwen.

Bekijk tabel 2.

Tabel 2 kun je in verband brengen met verschillende maatschappelijke vraagstukken. Deze vraagstukken kunnen met behulp van de hoofd- en kernconcepten van maatschappijwetenschappen beschreven worden.

- 4p 10 Leg uit dat je tabel 2 in verband kunt brengen met:
- een bindingsvraagstuk,
  - een verhoudingsvraagstuk,
  - een vormingsvraagstuk en
  - een veranderingsvraagstuk.

Gebruik in je uitleg bij elk vraagstuk een politicologisch kernconcept.

Tot en met 2012 kon de Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP) in Nederland nog vrouwen in politieke functies weigeren. De Nederlandse overheid moest in 2013 door een vonnis van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) de SGP dwingen vrouwen toegang te verlenen tot het bekleden van politieke functies.

Dit voorbeeld laat zien dat het EHRM belangrijk is geworden voor de Nederlandse politiek en de politiek van ander Europese landen.

- 2p 11 Verklaar de toename van de invloed van het EHRM met behulp van twee kernconcepten behorende bij het hoofdconcept verandering.

Opgave 3 Veranderingen van de positie van vrouwen

tabel 1

Global Gender Gap Index 2012

land	totaal	economische participatie		onderwijs		politieke positie	
	rang	rang	score	rang	score	rang	score
IJsland	1	27	0,7540	1	1,0000	1	0,7325
Finland	2	14	0,7847	1	1,0000	2	0,6162
Noorwegen	3	4	0,8300	1	1,0000	3	0,5616
(...)							
Nederland	11	24	0,7578	1	1,0000	16	0,3362

naar: World Economic Forum, WEFForum.org (vertaald)

Toelichting bij tabel 1

Bij een score van 1,000 is er sprake van volledige gelijkheid tussen mannen en vrouwen op een bepaald terrein: economische participatie, onderwijs en politieke positie. Hoe hoger het cijfer en hoe dichterbij de 1, hoe meer gelijkheid er is tussen mannen en vrouwen op een bepaald terrein.

Merk op dat het mogelijk is dat als mannen en vrouwen op een bepaald gebied gelijk zijn, meerdere landen de score 1,000 delen.

tabel 2

Vrouwen in de Tweede Kamer, bij verkiezingen 1956-2012

jaartal	percentage	jaartal	percentage
1956	8,7%	1986	20,0%
1959	9,3%	1989	25,0%
1963	10,0%	1994	32,0%
1967	8,0%	1998	36,6%
1971	8,0%	2002	34,7%
1972	9,3%	2003	36,7%
1977	14,0%	2006	36,0%
1981	14,7%	2010	40,7%
1982	16,7%	2012	38,7%

*naar: www.vrouwenbelangen.nl/vrouwen-en-politiek,
13 november 2012*